

RİSALE-İ NUR'DA CİHAD KAVRAMI

Dr: Ömer ŞEKER

GİRİŞ

Arapça'da "güç ve gayret sarfetmek, bir işi başarmak için elinden gelen bütün imkânları kullanmak" mânasındaki cihad kökünden türeyen cihad, hayatın gayesi olarak Allah'a kulluk etmek, Allah ve Resulü'nün koyduğu ölçülerin fert ve toplum hayatına uygulanmasına çalışmaktan, diğer insanlara İslâm'ı tebliğe, İslâm ülkesini ve müslümanları her türlü tehlike ve saldırılara karşı savunma ve bu konuda gerektiğinde savaşımaya kadar kapsamlı bir anlam taşımakta; kalp, dil, el ve silâh gibi beşerî aksiyonun ortaya konulduğu her vasıta ile yapılabilmektedir (Bkz: İslâm Ansiklopedisi, <http://www.islamansiklopedisi.info/dia/maddesnc.php?MaddeAdi=cihad>).

İslâmî literatürde cihad, "dinî emirleri öğrenip ona göre yaşamak ve başkalarına öğretmek, iyiliği emredip kötülükten sakındırmaya çalışmak, İslâm'ı tebliğ, nefse ve dış düşmanlara karşı mücadele vermek" şeklindeki genel ve kapsamlı anlamı yanında fıkıh terimi olarak daha çok müslüman olmayanlarla savaş, tasavvufta ise nefs-i emmâreyi yenme çabası için kullanılmıştır.

Cihad Kur'ân-ı Kerîm'de isim olarak dört, bundan türeyen fiil şeklinde yirmi dört yerde geçmektedir; "cihad eden" anlamındaki mücahid ise iki âyette zikredilmiştir. Bu âyetlerin bir kısmında (meselâ bk. et-Tevbe 9/41, 44, 81, 86) cihad kelimesinden doğrudan savaşın kastedildiği anlaşılabilir, bir kısmında da cihad "Allah'ın rızasına uygun bir şekilde yaşama çabası" şeklinde özetlenebilecek olan genel anlamıyla geçmektedir.

Cihadla ilgili birçok hadis mevcut olup bunlar bazı müstakil eserlere konu olduğu gibi hadis mecmualarında da "kitâbü'l-cihâd" veya "fezâilü'l-cihâd" başlıkları altında toplanmıştır¹.

Kur'ân-ı Kerîm'de, "iki grup arasında meydana gelen silâhlı çatışma" anlamındaki savaş karşılığında harb (el-Mâide 5/64; el-Enfâl 8/57; Muhammed 47/4) ve kılâl kelimeleriyle bunların türevleri kullanılmıştır (meselâ bk. el-Bakara 2/190-191, 193; en-Nisâ 4/74-76; et-Tevbe 9/12-13).

Cihadın, bütün dünya müslüman oluncaya veya İslâm hâkimiyetine boyun eğinceye kadar müslüman olmayanlarla savaşmayı ifade ettiği ileri sürülmüştür². Normal şartlarda cihadın farz-ı kifâye, umumî seferberliği (nefir-i âm) gerektiren bir tehlike ve saldırı halinde ise farz-ı ayın olduğu konusunda müslüman hukukçular görüş birliği içindedirler (Bkz: İslâm Ansiklopedisi, <http://www.islamansiklopedisi.info/dia/maddesnc.php?MaddeAdi=cihad>).

¹ "Mücahid nefsiyle cihad edendir" (Tirmizî, "Fezâilü'l-cihâd", 2); "Mümin kılıcı ve diliyle cihad eder" (Müsned, III, 456); "Müşriklere karşı mallarınız, nefisleriniz ve dillerinizle cihad edin" (Müsned, III, 124; Ebû Dâvûd, "Cihâd", 17); "Cihadın en faziletlisi zalim sultanın yanında hakkı söylemektir" (Ebû Dâvûd, "Melâhim", 17; Tirmizî, "Fiten", 13) meâlindeki hadislerle Hz. Peygamber'in, ümmetin içinde yapmayacakları şeyleri söyleyen ve emroldukları şeyleri yapmayan nesiller ortaya çıkacağını haber vererek, "Kim onlarla eliyle cihad ederse o mümindir, kim onlarla diliyle cihad ederse o mümindir, kim onlarla kalbiyle cihad ederse o mümindir" (Müslim, "İmân", 80) demesi, savaşa çıkmakta olan İslâm ordusuna katılmak için gelen birine annesinin ve babasının hayatta olup olmadığını sorarak hayatta olduklarını öğrenmesi üzerine, "O halde onlara hizmet yolunda -nefsinle- cihad et" (Buhârî, "Cihâd", 138; Müslim, "Birr", 5) buyurması ve Hz. Âişe'nin, "Ey Allah'ın resulü! "Sizin için cihadın en faziletlisi makbul hacdır" (Buhârî, "Cihâd", 1) şeklinde cevap vermesi, cihadın gerek kapsamını gerekse yöntemlerini göstermesi bakımından önemlidir. (Bkz: <http://hadis.ihya.org/kutubusitte/fasil/18.html>)

وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةً وَيَتُوبَ

² **الَّذِينَ لِلَّهِ فَإِنْ انْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ** (Bakara 193). Fitne ortadan kalkıncaya ve din yalnız Allah'ın oluncaya kadar onlarla savaşın; fakat vazgeçerlerse, artık zalimlerden başkasına saldırmak yoktur.

İslâm hukukçuları, Kur'an ve Sünnet'te belirtilen esaslara göre gerek savaş öncesi ve savaş esnasında, gerekse sonrasında uyulması gereken kuralları kendi zamanlarındaki şartlar çerçevesinde en ince ayrıntılarına kadar inceleyip tesbit ettikleri gibi harbin meşrûluğu meselesini de tartışmışlardır.

Hanefîler ile birlikte Hanbelî ve Mâlikî mezheplerine mensup hukukçuların oluşturduğu çoğunluğa göre İslâm'da savaşın sebebi, inanmayanların müslümanlara savaş açmaları ve tecavüzkar olmalarıdır.

Şâfiîler ise onların kâfir olmalarını başlı başına bir savaş sebebi saymışlar, Zâhirîler'le bazı Hanbelî ve Mâlikî hukukçuları da bu görüşü benimsemişlerdir (bk. Özel, s. 80).

Buna göre İslâm hukukçularının çoğunluğu, savaşın meşrûiyet sebebinin düşmanın tecavüzü olduğunu, müslümanlara karşı savaşmayanlarla savaşmanın ve sadece Müslümanlığı benimsemediği için bir insanı öldürmenin câiz olmadığını belirtmiştir.

Bütün bu anlatımların temelinde, bütün şerhlerin, kötülüklerin, menfiliklerin temelini teşkil eden dinsizlik ve imansızlığın izalesi için Allah'a imanın gerekli olduğu ve onun da diğer iman esaslarını gerektirdiği söylenebilir.

RİSALE-İ NUR BAĞLAMINDA CİHAD

Biz cihad kavramını Bediüzzaman Said Nursî Hazretlerinin hayatı ve Risale-i Nur bağlamında değerlendirmeye çalışacağız.

1876 yılında ilim irfan talimiyle haşır neşir bir alenin çocuğu olarak dünyaya gelen Said Nursî, gerek ailesi içerisinde gerekse etrafındaki medreselerde küçük yaştan itibaren ilim tahsilinde bulunan, düşünen tefekkür eden sorgulayan bir kişi olarak yetişmiş, Osmanlı'nın en karışık döneminde 1907 yılında 30 yaşlarında Osmanlı'nın payitahtı, entelektüel hayatın zirvede olduğu gazetelerin neşredildiği, matbuatın fevkalade canlı olduğu İstanbul'a gelmiştir. Osmanlı'nın, toplumun sorunlarına dair teşhislerde bulunup çareler teklif ettiği fikirlerini halkın içinde bizzat hitap ederek, gazetelerde dergilerde yazarak neşretmiştir. Yatıştırıcı bir rol oynadığı halde 31 Mart hadisesinde yargılanmış, beraat etmiştir. 1910 yılında İstanbul'da ayrılıp, İnebolu'ya oradan Batum yoluyla Tiflis'e uğrayıp Van'a gelmiştir. Aşiretleri dolaşarak meşruriyet, istibdat hürriyet gibi konularda onlarla karşılıklı mübahaselerde bulunmuştur. 1911'de Şam'a giderek Emeviye Camiinde aralarında 100'den fazla ulemanın bulunduğu 10 bin kişilik bir topluluğa "Hutbe-yi Şamiye" namıyla meşhur hutbesini irad etmiş, alem-i İslâmın hastalıklarının teşhis ve tedavisine dair görüşler serdetmiştir. Şam'dan Beyrut'a buradan deniz yoluyla İzmir'e oradan İstanbul'a gelerek Sultan Reşat'ın Rumeli seyahatinde şark vilayetleri namına yer almış, Selanik, Kosova, Üsküp şehirlerine gitmiş, Balkanlarda dar-ül fûnün açılmasına ihtiyaç olduğu gibi, şarkta da dar-ül fûnün açılması yönünde fikir beyan etmiştir. Tekrar İstanbul'a oradan Van'a dönmüştür. Burada da şarkta kurulacak üniversitenin ırkçılık fitnesine karşı İslam birliğinin tesisine vesile olacağını, Kürtlerin cehaletinden istifade edilerek onların ifsad edilmesinin önüne geçilebileceğini söylemiş böyle bir üniversitenin açılması için elinden gelen çabayı göstermiştir. 1914 yılında Birinci dünya savaşının patlak vermesi öncesinde Bediüzzaman Hazretleri talebeleriyle bir gönüllü milis alayı teşkil eder ve Ermeni ve Ruslarla savaşır.

Herbiri birkaç fende mütehassıs muhakkikîn-i ulemadan yüksek bir heyetin tetkikatıyla Kur'an'ın ince manalarının ve tefsirlerde dağınık bir sûrette bulunan mehasininin ve zamanın tecrübesiyle fennin keşfi sayesinde tecelli eden hakikatlerinin tesbitiyle bir tefsirin yapılması ihtiyacını dile getirmiş ve bu yönde gayretlerde bulunmuş olan Bediüzzaman, harb-i umumîde Ermeni ve Ruslarla çarpışırken bir yandan da böyle bir tefsir numunesi olarak İşârât-ül İ'caz'ı yazar. 1916 19 Şubat'ta kışın Bitlis savunması sırasında pek çok talebesi şehid olur ve kendisi de yaralanır, Ruslara esir düşer, 2 Martta Sibirya'ya Kosturma'ya götürülür. Rusya'da esir kampında Rus Başkomutanına kıyamda durmaz ve idama mahkûm edilir. Ancak kendisinin samimi bir din âlimi olduğu kanaatine varılarak cezasının infazı son anda durdurulur. Rusya'da Bolşevik ihtilâlinin yol açtığı karışıklıktan istifade ederek firar eder. Haziran 1918'de Varşova, Berlin, Viyana üzerinden İstanbul'a gelir. 26 Ağustos 1918'de kendisine haber verilmeden Ordu-yu Hümayûn tavsiyesi ile Dar'ül Hikmet-il İslâmiyye azalığına seçildi (Bkz: Son Devrin İslâm Akademisi, Sadık Albayrak). Aşairin harbe şevki hususunda hizmetlerinden dolayı Şeyhül İslâm Musa Kâzım Efendinin hazırladığı Padişah Mehmed Vahdetin imzalı mahreç payesi verildi. Bediüzzaman Hazretlerinin buradaki hizmeti 1922'de Dar'ül Hikmet-il İslâmiyye'nin kapanmasına kadar devam etti.

1918'de Mondros Ateşkes andlaşmasıyla Osmanlı Devletinin silahtan arındırılmasını müteakip, 1920'de imzalanan Sevr andlaşması, Osmanlı Devletinin parçalanması anlamına geliyordu. Bediüzzaman Hazretleri 1919 Eylülünde gördüğü bir rüyada "Bu mağlûbiyetin neticesi ne olacak; galibiyette ne olurdu?" sualine verdiği cevapda, istikbalde âlem-i İslâmın saadetiyle bu mağlûbiyetin telâfi edileceğini bildirerek müjde veriyordu.³

16 Mart 1920'de İngilizler İstanbul'u işgal etmişti. İngilizlerin himayesinde bir manda devlet olarak varlığını sürdürme fikirlerini reddederek İngilizlerin desise ve hilelerini etkisiz kılan "Hutuvat-ı Sitte"yi neşrederek yeğeni Abdurrahman ile bütün İstanbul'u dolaşarak dağıttı. İngilizlerin işgal plânlarını akîm bıraktı. İngilizler tutunamadılar⁴. İngiliz Anglikan Kilisesinin suallerine cevap verdi. Bütün bunlar Avrupanın ve Hristiyanların Osmanlı Devletini ve onların

³ Dedim: "Musibet şerr-i mahz olmadığı için, bazan saadette felâket olduğu gibi, felâketten dahi saadet çıkar. Eskiden beri i'lâ-yı kelimetullah ve beka-yı istiklâliyet-i İslâm için, farz-ı kifaye-i cihadi deruhte ile kendini yekvücut olan âlem-i İslâma fedaya vazifedar ve hilâfete bayraktar görmüş olan bu devlet-i İslâmiyenin felâketi, âlem-i İslâmın saadet-i müstakbelesiyile telâfi edilecektir (Sünuhat Rü'yada Bir Hitabe, s. 57).

⁴ Üstad Bediüzzaman Darü'î Hikmet'te aza iken, bir gün arkadaşlarından ve Darü'î Hikmet azasından Seyyid Sadrettin Paşa: "Kat'î bir vasıta ile haber aldım; kökü ecnebide ve kendisi burada bulunan bir zındıka komitesi, senin bir eserini okumuş, demişler ki: 'Bu eser sahibi dünyada kalsa, biz mesleğimizi, yani zındıkayı (dinsizliği) bumillete kabul ettiremeyeceğiz. Bunun vücudunu kaldırmalıyız!' diye senin idamına hükmetmişler. Kendini muhafaza et." Bediüzzaman da: "Tevekkeltü Alellah... Ecel birdir, tegayyür etmez..." diye cevap verir (Tarihçe-i Hayat, s. 442-443).

şahsında İslâm âlemini parçalama, imha etme plânları dairesinde yürütülen faaliyetler olarak değerlendirmek yanlış olmasa gerektir.

İstanbul'daki bu çok önemli hizmeti nedeniyle Ankara hükûmeti, Bediüzzamanın kıymet ve ehemmiyetini takdir ederek, Ankara'ya davet ederler. Ankara'ya gelir 22 Kasım 1922'de hoş geldin merasimi ve alkışlarla karşılanır.

Abbasileri müteakiben, alem-i İslâm içinde İslâmî idareyi ele alan Türklerin bin senelik muazzam idaresinden ve hilafet sürmelerinden sonra, bütün dünyayı dehşete veren bir harb-i umûmi meydana gelmiş, Osmanlı Devleti inkıraz bulmuş, İslâmın ebedî düşmanları, merkez-i hükûmeti istila ederek, Müslümanlığın mahvolduğu kanaatine varmışlardı. İşte, Bediüzzaman, İlahî kudretin tecellisiyle ve ihsanıyla, böyle en elzem bir vakitte, dîne revaç verebilecek bir teşekkülün zuhuru dolayısıyla ve kendisi de beraber çalışmak ümidiyle Ankara'ya gelmişti. Avn-i İlahî ve mu'cize-i Peygamberî ile düşman taarruzlarını defeden ve milletin idaresinin başına geçen yeni hükûmet-i Cumhuriyede, doğrudan doğruya Kur'an'a istinad eden ve alem-i İslâmın vahdetini nokta-i istinad yapacak ve İslamiyetin hakikatinde mevcut kuvve-i ulviye ile maddî ve manevî medeniyeti meydana getirecek bir niyet ve gayeyi bulundurmak ve aşılacak üzere Mecliste çalışıyordu.

Ancak Meclis-i Mebusanda dîne karşı gördüğü lakaydlık ve Garblılaşmak bahanesi altında Türk milletinin kudsî mefahir-i tarihiyesi olan şair-i İslamiyeden bir soğukluk gördüğü için, mebusların ibadete, bilhassa namaza müdâvim olmalarının lüzûm ve ehemmiyetine dair bir beyanname neşreder ve mebuslara dağıtır; Kazım Karabekir Paşa da M. Kemal'e okur.⁵

Hız. Peygamberin haber verdiği, bin yıldır İslâm'ın bayraktarlığını yapmış bu millete din temsilciliğini feda ettirmek şartıyla, sun'î bir istiklâl tesisi ile, şeriat-ı Ahmediyeye ihanet edecek, Kur'an'ın ahkâmını kaldırmak, milleti dinsiz yapmak yolunda tahrip cinsinden çok müthiş icraatları yapma cesaretini kendinde bulmuş dehşetli eşhas, necip Türk milleti içerisinde çıkmıştır.⁶

Birgün riyaset odasında, M. Kemal Paşa ile iki saat kadar konuştular. İslam ve Türk düşmanlarının arasında nam kazanmak emeliyle, şair-i İslamiyeyi tahrip etmenin bu millet ve vatan ve alem-i İslam hakkında büyük zarar tevlihd edeceğini; eğer bir inkılap yapmak icap ediyorsa, doğrudan doğruya İslamiyete müteveccihen Kur'an'ın kudsî kanun-u esasî noktasından yapmak lazım geldiği mealinde ihtarlar da bulunur.⁷

⁵ M. Kemal Paşa, şifre ile davet etmiş ise de, cevaben, "**Ben, tehlikeli yerde mücadele etmek istiyorum.** Siper arkasında mücadele etmek hoşuma gitmiyor. Anadolu'dan ziyade burayı daha tehlikeli görüyorum," demiştir.

Üç defa şifre ile davet ediliyor. Eski Van Valisi, dostu mebus Tahsin Bey vasıtasıyla davet edildiği için, nihayet karar verir ve Ankara'ya gelir. Ankara'da alkışlarla karşılanır; fakat, ümit ettiği muhiti bulamaz. Kendisi, Hacı Bayram civarında ikamet eder (Tarihçe-i Hayat, s. 124).

⁶ Bu mebusana hitap, namaz kılanlara altmış mebus daha ilave eder. Namazgah olan küçücük odayı, büyük bir odaya tebdil ettirir. Bu parça, mebuslara ve umum kumandanlara ve ulemalara okutturulmakla, reisle şiddetli bir münakaşaya sebebiyet verir. Birgün divan-ı riyasette, elli-altmış mebus içinde, karşılıklı fikir teatisinde, M. Kemal Paşa, "Sizin gibi kahraman bir hoca bize lazımdır. Sizi, yüksek fikirlerinizden istifade etmek için buraya çağırдыk. Geldiniz, en evvel namaza dair şeyleri yazdınız, aramıza ihtilaf verdiniz" der. Bu söz üzerine, Bediüzzaman, birkaç makul cevabı verdikten sonra, şiddetle ve hiddetle iki parmağını ileri uzatarak, "Paşa, Paşa! İslamiyette, imandan sonra en yüksek hakikat namazdır. Namaz kılmayan haindir; hainin hükmü merduttur" der. Fakat Paşa tarzı verir, ilişemez. (Tarihçe-i Hayat, s. 128).

"Gizli anlaşmanın entrikası

Türklerle dinlerini ve din temsilciliğini feda ettirmek şartıyla, sun'î istiklâl işinde gizli anlaşmanın müessiri, tek kelime ile, Yahudiliktir. Buna memur-u müşahhas kimse de, şimdi Mısır Hahambaşısı bulunan Hayim Naum'dur. Bu Hayim Naum, bu korkunç teşebbüse evvelâ Amerika'da Türkler lehinde bir seri konferans vermek ve emperyalizma şeflerine, Türkün maddesini serbest bırakmaları, buna mukabil ruhunu, tâ içinden ve kendi öz adamlarına yıktırmaları fikrini telkin etmek suretiyle başlamıştır. Yani, masonluk hasebiyle Kur'an'ın ahkâmını kaldırmak, milleti dinsiz yapmak. Hayim Naum müthiş plânının zeminini Amerika'da hazırladıktan sonra İngiltere'ye geçmiş ve hâlis Yahudi olan Lord Gürzon ile temas ederek şu teklifte bulunmuştur:

"Siz Türkiye'nin mülki tamamîyetini kabul ediniz. Onlara ben İslamiyeti ve İslâmî temsilciliklerini ayaklar altında çiğnetmeyi taahhüt ediyorum."

Aynı Hayim Naum Türk murahhaslar heyetine müşavir sıfatıyla sokulmanın da yolunu bulmuş, yani Mustafa Kemal ve İsmet'i kendine dost bulmuş. Onun için üçü birleşmiş. Ve artık arada santralın intizamla işlemesine hiçbir mâni kalmamıştır.

Hayim Naum o sırada Ankara'ya kadar da uzanarak plânın muvaffakiyeti için gereken en mühim ve merkezi şahıs nezdinde-yani Mustafa Kemal yanında-emin bulunduğu tesirinin derecesini ölçmek istemiştir. Öyle ki, bu tesir, mahut mevzuda Hayim Naum'dan daha heveskâr ve gayretli bir İslamiyet düşmanına tesadüf etmekle muradına ermiş ve artık Türkü içinden vurmanın plânını gerçekleştirmek için her unsur tamamlanmıştır.

İşte bu ehemmiyetli vesika, tam tamına Risale-i Nur tercümanının kırk küsur sene evvel hadis-i şerifin ihbarına dair beyan ettiği hadiseyi tasdik ettiği gibi; ve Şeriat-ı Ahmediyeye ihanet eden o dehşetli şahsın mühim bir kuvveti Yahudi olduğu, Yahudi olan Lord Gürzon ile Hayim Naum o ihbarın hakikatını gösterdiklerini ve yirmi beş seneden beri Nurcuların imhasına keyfî kanunlarla dehşetli zulümlerin hikmetini tam gösteriyor." (Emirdağ Lâhikası, Gizli Anlaşmanın Entrikası, s. 278: <http://www.risaleinurenstitusu.org/kulliyat/emirdag-lahikasi/gizli-anlasmanin-entrikasi/278>)

⁷ "Mesela, Ayasofya Camii, ehl-i fazl ve kemalden mübarek ve muhterem zatlarla dolu olduğu bir zamanda, tek-tük, sofada ve kapıda haylaz çocuklar ve serseri ahlaksızlar bulunup, camii pencerelelerinin üstünde ve yakınında ecnebilerin eğlenceperest seyircileri bulursa, bir adam o camie girip ve o cemaat içine dahil olsa, eğer güzel bir sada ile şirin bir tarzda Kur'an'dan bir aşır okusa; o vakit, binler ehl-i hakikatın nazarları ona döner. Hüsn-ü teveccühle, manevî bir dua ile o adama bir sevap kazandırır. Yalnız, haylaz çocukların ve serseri mühlidlerin ve tek-tük ecnebilerin hoşuna gitmeyecek. Eğer o mübarek camie ve o muazzam cemaat içine o adam girdiği vakit süflî, edepsizcesine, fuşşa ait şarkıları bağırıp çağırsa, raks edip zıplasa; o vakit, o haylaz çocukları güldürecek, o serseri ahlaksızları fuşşiyata teşvik ettiği için hoşlarına gidecek ve İslamiyetin kusurunu görmekle mütezelliz olan ecnebilerin istihzakarane tebessümlerini celb edecek. Fakat, umum o muazzam ve mübarek cemaatin bütün efradından bir nazar-ı nefret ve tahkir celb edecektir; esfel-i safiline sukut derecesinde, nazarlarında alçak görünecektir.

M. Kemal Paşa, îtiraz ile içindeki niyet ve halet-i rûhiyesini ifade ile, Bediüzzaman'ı kendine çekmek ve nüfûzundan istifade etmek ister. Ve Bediüzzaman'a mebusluk, hem Darü'l-Hikmetteki eski vazifesini, hem Şarkta Şeyh Sünûsi'nin yerine vaiz-i umûmî, hem bir köşk tahsisi gibi teklifler yapar.

Bediüzzaman, rivayetlerde gelen eşhas-ı ahirzamana ait haberlerin mühim bir kısmını ve hürriyetten evvel İstanbul'da tevlini söylediği hadislerin ihbar ettiği ahirzamanın dehşetli şahıslarının alem-i İslam ve insaniyette zuhur ettiğini görür. Ve yine, gelen rivayetlerden, onlara karşı çıkacak ve mukabele edecek olan hizbü'i-Kur'an hakkında, "O zamana yetiştiğiniz zaman, siyaset canibiyle onlara galebe edilmez; ancak manevî kılıncı hükmünde i'caz-ı Kur'an'ın nurlarıyla mukabele edilebilir" tavsiyesine müracaatla, Ankara'da teşrik-i mesai edemeyeceği için, kendisine tevdi edilmek istenen mebusluk, Darü'l-Hikmeti'l-İslamiye gibi Diyanetteki azalığı, hem Vilayat-ı Şarkıye Vaiz-i Umûmiliği tekliflerini kabul etmez. Kendisini fikrinden vazgeçirmek için çalışan ve Ankara'dan ayrılmamasını rica için istasyona kadar gelen bir kısım mebusların da arzularına uyamayacağını bildirerek, Ankara'dan ayrılır, Van'a gider. Ve orada hayat-ı içtimaiyeden uzaklaşarak Ereğ Dağı eteğinde, Zernebad Suyu başında bir mağaracıkta idame-i hayat etmeye başlar. (Tarihçe-i Hayat, s. 132).

Batıdan çıkıp dünyaya yayılan, bir ahtapot gibi saran tabiatperest dinsiz felsefe anlayışı, İslâm memleketlerini de etkisi altına alıyor, sarsıyordu. Onların hem dünyalarını hem de ebedi hayatlarını tehdit ediyordu. Çünkü ferdi ve içtimai hayatları İslamın prensipleriyle şekillenmiş, benimsedikleri bu değerleri medeniyet haline getirmiş köklü bir milletin bütün temel değerleri allak bullak edilmişti. Bu millet buna nasıl dayanacak, karşı koyacaktır?8

Evvela: Başta **لَا كْرَاهَةَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ** -Dinde zorlama yoktur; doğruluk sapıklıktan, îman küfürden iyice ayrılmıştır. (Bakara Sûresi: 257.)- cümlesi, makam-ı cifrî ve ebcedî ile bin üç yüz elli (1350) tarihine parmak basar ve mana-yı işarî ile der: Gerçi o tarihte, dini dünyadan tefrik ile dinde ikraha ve icbara ve mücahede-i dîniyeye ve din için silahlı cihada muarız olan hürriyet-i vicdan, hükûmetlerde bir kanun-u esasî, bir düstur-u siyasî oluyor ve hükûmet, "laik cumhuriyet"e döner. Fakat ona mukabil manevî bir cihad-ı dinî, îman-ı tahkikî kılıncıyla olacak. Çünkü, dindeki rüşd-ü irşad ve hak ve hakikatı gözlerle gösterecek derecede kuvvetli bürhanları izhar edip tebyîn ve tebeyyün eden bir nur Kur'an'dan çıkacak, diye haber verip bir lem'a-i i'caz gösterir.

Hem, ta **خَالِدُونَ** kelimesine kadar Risale-i Nur'daki bütün muvazenelerin aslı, menbaı olarak aynen o muvazeneler gibi mükerrenen nur ve zulûmat ve îman ve karanlıkları karşılaştırmasıyla gizli bir emaredir ki, o tarihte bulunan cihad-ı

"İşte aynen bu misal gibi, alem-i İslam ve Asya, muazzam bir camidir. Ve içinde ehl-i îman ve ehl-i hakikat, o camideki muhterem cemaattir. O haylaz çocuklar ise, çocuk akıllı dalkavuklardır. O serseri ahlaksızlar, firenmeşrep, milliyetsiz, dinsiz heriflerdir. Ecnebî seyirciler ise, ecnebilerin naşir-i efkârı olan gazetecilerdir. Herbir Müslüman, husûsan ehl-i fazl ve kemal ise, bu camide, derecesine göre bir mevkî olur, görünür; nazar-ı dikkat ona çevrilir. Eğer İslamiyetin bir sırr-ı esasî olan ihlas ve rıza-i İlahî cihetinde, Kur'an-ı Hakîm'in ders verdiği ahkam ve hakaik-ı kudsiyeye dair hareket ve a'mal ondan sudûr etse, lisan-ı halî, manen ayat-ı Kur'anîyeyi okusa, o vakit manen alem-i İslamın herbir ferdinin vird-i zebanı

olan **اللَّهُمَّ اغْفِرْ لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ** - Allahım, mü'min erkek ve kadınları bağışla.- duasında dahil olup hissedar olur ve umûmu ile uhuvvetkarane alakadar olur Yalnız hayvanat-ı muzırna nevinden bazı ehl-i dalaletin ve sakallı çocuklar hükmündeki bazı ahmakların nazarlarında kıymeti görünmez. Eğer o adam, medar-ı şeref tanıdığı bütün ecdadını ve medar-ı iftihar bildiği bütün geçmişlerini ve rühen nokta-i istinad telakkî ettiği selef-i salihînin cadde-i nûranîlerini terk edip, heveskarane, hevaperestane, riyakarane, şöhretperverane, bid'akarane işlerde ve harekatta bulunsa, manen bütün ehl-i

hakikat ve ehl-i îmanın nazarında en alçak mevkie düşer. **اتَّقُوا فِرَاسَةَ الْمُؤْمِنِ فَإِنَّهُ يَنْظُرُ بِنُورِ اللَّهِ** - Mü'minin ferasetinden korkun. Çünkü, o, Allah'ın nûruyla bakar. (Hadis Keşfü'l-Hafa,1:42.)- sırrına göre, ehl-i îman ne kadar amî ve cahil de olsa, akli derk etmediği halde, kalbi öyle hodfûrüş adamları soğuk görür; manen nefret eder.

"İşte, hubb-u caha meftun ve şöhretperestliğe müptela adam (ikinci adam), hadsiz bir cemaatin nazarında esfel-i safiline düşer, ehemmiyetsiz ve müstehzî

ve hezeyancı bazı serserilerin nazarında muvakkat ve menhus mevkî kazanır; **الْأَخِلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ الْأَمْتَقِينَ** - Allah'a karşı gelmekten sakınanlar dışında, o gün, dostlar birbirine düşmandır. (Zuhruf Suresi: 67.)- sırrına göre, dünyada zarar, berzahta azap, ahirette düşman bazı yalancı dostları bulur.

"Birinci sûretteki adam, faraza, hubb-u cahî kalbinden çıkarmazsa, fakat ihlas ve rıza-i İlahiyi esas tutmak ve hubb-u cahî hedef ittihaz etmemek şartıyla bir nevî meşrû makam-ı manevî, hem muhteşem bir makam kazanır ki, o hubb-u cahî damarını tamamıyla tatmin eder. Bu adam, az, hem pek az ve ehemmiyetsiz birşey kaybeder; ona mukabil, çok, hem pekçok kıymettar, zararsız şeyleri bulur. Belki birkaç yılını kendinden kaçırır; ona bedel, çok mübarek mahlûkları arkadaş bulur, onlarla ünsiyet eder. Veya ısırcı yabancı eşek arılarını kaçırıp, mübarek rahmet şerbetçileri olan arıları kendine celb eder. Onların ellerinden bal yer gibi öyle dostlar bulur ki, daima dualarıyla Ab-ı Kevser gibi feyizler, alem-i İslamın etrafında onun rûhuna içirilir ve defter-i a'maline geçirilir." (Mektûbat, s. 426.)

8 Mânevî temelleri sarsılan Garb cemiyeti içinde doğan bir hastalık, bir vebâ, bir tâun felâketi, gittikçe yeryüzüne dağılıyor. Bu müthiş sâri illete karşı İslâm cemiyeti ne gibi çarelerle karşı koyacak? Garbin çürümüş, kokmuş, tefessüh etmiş, bâtıl formülleriyle mi? Yoksa, İslâm cemiyetinin ter ü taze îman esaslarıyla mı? Büyük kafaları gâflet içinde görüyorum. İman kalesini küfürün çürük direkleri tutamaz. Onun için, ben yalnız îman üzerine mesâimi teksif etmiş bulunuyorum.

"Risâle-i Nur'u anlamıyorlar, yahut anlamak istemiyorlar. Beni skolastik bataklığı içinde saplanmış bir medrese hocası zannediyorlar. Ben, bütün müsbet ilimlerle, asr-ı hâzır fen ve felsefesiyle meşgul oldum. Bu hususta en derin meseleleri hallettim. Hattâ bu hususta da bazı eserler telif eyledim. Fakat, ben öyle mantık oyunları bilmiyorum, felsefe düzenbazlıklarına da kulak vermem. Ben, cemiyetin iç hayatını, mânevî varlığını, vicdan ve imânını terennüm ediyorum, **yalnız Kur'an'ın tesis ettiği Tevhid ve İman esasları üzerinde işliyorum ki; İslâm cemiyetinin ana direği budur. Bu sarsıldığı gün, cemiyet yoktur.** (Tarihçe-i Hayat, s. 543).

manevî mübarezesinde büyük bir kahraman; Nur namında Risale-i Nur'dur ki, dinde bulunan yüzer tılsımları keşfeden onun manevî elmas kılıcı, maddî kılıçlara ihtiyaç bırakmıyor.

Evet, hadsiz şükürler olsun ki, yirmi senedir Risale-i Nur, bu ihbar-ı gaybî ve lem'a-yı i'cazî bil'fiil göstermiştir. Ve bu sırr-ı azîm içindir ki; Risale-i Nur Şakirdleri dünya siyasetine ve cereyanlarına ve maddî mücadelelerine karışmıyorlar ve ehemmiyet vermiyorlar ve tenezzül etmiyorlar. (Şualar, s. 243)

Bizim vazifemiz müsbet hareket etmektir. Menfî hareket değildir. Rıza-yı İlahîye göre sırf hizmet-i imaniyeyi yapmaktır, vazife-i İlahîyeye karışmamaktır. Bizler âsâyişi muhafazayı netice veren müsbet iman hizmeti içinde herbir sıkıntıya karşı sabırla, şükürle mükellefiz.

Meselâ, kendimi misal alarak derim: Ben eskiden beri tahakküme ve terzile karşı boyun eğmemişim. Hayatımda tahakkümü kaldırmadığım, birçok hadiselerle sabit olmuş. Meselâ, Rusya'da kumandana ayağa kalkmamak, Divan-ı Harb-i Örfîde idam tehdidine karşı mahkemedeki paşaların suallerine beş para ehemmiyet vermediğim gibi, dört kumandanlara karşı bu tavrım, tahakkümlere boyun eğmediğimi gösteriyor. Fakat bu otuz senedir müsbet hareket etmek, menfî hareket etmemek ve vazife-i İlahîyeye karışmamak hakikati için, bana karşı yapılan muamelelere sabırla, rıza ile mukabele ettim. Cercis Aleyhisselâm gibi ve Bedir, Uhud muharebelerinde çok cefa çekenler gibi, sabır ve rıza ile karşıladım. Evet, meselâ seksen bir hatâsını mahkemede ispat ettiğim bir müdde-i umûminin yanlış iddiaları ile aleyhimizdeki kararına karşı, beddua dahi etmedim. Çünkü asıl mesele bu zamanın cihad-ı mânevîsidir. Mânevî tahribatına karşı sed çekmektir. Bununla dahilî âsâyişe bütün kuvvetimizle yardım etmektir.

Evet, mesleğimizde kuvvet var. Fakat bu kuvvet, âsâyişi muhafaza etmek içindir. **وَلَا تَزِدُّوا زِينَةً وَلَا تَزِدُّوا زِينَةً وَلَا تَزِدُّوا زِينَةً وَلَا تَزِدُّوا زِينَةً** -Hiçbir günahkar başkasının günahını yüklenemez. (En'am Suresi: 164.)- düsturu ile-ki "Bir cânî yüzünden onun kardeşi, hanedanı, çoluk-çocuğu mesul olamaz"-işte bunun içindir ki, bütün hayatımda bütün kuvvetimle âsâyişi muhafazaya çalışmışım. Bu kuvvet dahile karşı değil, ancak hâricî tecavüze karşı istimal edilebilir. Mezkûr âyetin düsturuyla vazifemiz, dahildeki âsâyişe bütün kuvvetimizle yardım etmektir. Onun içindir ki, âlem-i İslâm'da âsâyişi ihlâl edici dahilî muharebat ancak binde bir olmuştur. O da aradaki bir içtihad farkından ileri gelmiştir. Ve cihad-ı mânevîyenin en büyük şartı da vazife-i İlahîyeye karışmamaktır ki, "Bizim vazifemiz hizmettir; netice Cenab-ı Hakka âittir. Biz vazifemizi yapmakla mecbur ve mükellefiz." (Emirdağ Lâhikası, s. 455).

Şimdiki fırtınalı asırda gaddar medeniyetten neş'et eden hodgamlık ve asabiyet-i unsuriye ve Umûmî Harpten gelen istibdad-ı askeriye ve dalaletten çıkan merhametsizlik cihetinde öyle bir eşedd-i zulüm ve eşedd-i istibdat meydana almış ki, ehl-i hak, hakkını kuvvet-i maddiye ile müdafaa etse, ya eşedd-i zulüm ile tarafgirlik bahanesiyle çok bîçareleri yakacak, o halette o da elzem olacak ve mağlûb kalacak. Çünkü, mezkûr hissiyatla hareket ve taarruz eden insanlar, bir-iki adamın hatasıyla yirmi-otuz adamı, adi bahanelerle vurur, perişan eder. Eğer ehl-i hak, hak ve adalet yolunda yalnız orayı vursa, otuz zayıta mukabil yalnız biri kazanır, mağlûb vaziyetinde kalır. Eğer mukabele-i bilmişil kaide-i zalımanesiyle, o ehl-i hak dahi bir-ikinin hatasıyla yirmi-otuz bîçareleri ezseler, hak namına dehşetli bir haksızlık ederler. (Şualar, s. 260)

İçtinabımızın çok sebeplerinden bir sebebi de; Risale-i Nur'un dört esasından birisi olan "şefkat etmek," zulüm ve zarar etmemektir. Çünkü **وَلَا تَزِدُّوا زِينَةً وَلَا تَزِدُّوا زِينَةً وَلَا تَزِدُّوا زِينَةً وَلَا تَزِدُّوا زِينَةً** -En'am Suresi:164.- Yani, "Birisinin hatasıyla, başkası veya akrabası hatadar olmaz; cezaya müstehak olmaz" olan düstur-u irade-i İlahîyeye karşı bu zamanda **إِنَّ الْإِنْسَانَ لَأَفْلُحًا ضَالًّا** -Muhakkak insan çok çok zalim ve çok çok nankördür. (İbrahim Suresi: 34.)- sırrıyla şedid bir zulümle mukabele eder. Tarafgirlik hissiyle, bir caninin hatasıyla, değil yalnız akrabasına, belki taraftarlarına dahi adavet eder; elinden gelse, zulmeder. Elinde hüküm varsa, bir adamın hatasıyla bir köye bomba atar. Halbuki bir masumun hakkı, yüz canî için feda edilmez; onların yüzünden ona zulmedilmez. Şimdiki vaziyet, yüz masumu birkaç canî için zararlara sokar. Mesela: Hatalı bir adama müteallik, bîçare ihtiyar valide ve pederi ve masum çoluk-çocukları ezmek, perişan etmek, tarafgirane adavet etmek, şefkatin esasına zıttır. Müslümanlar içinde tarafgirane cereyanlar yüzünden, böyle masumlar zulümden kurtulamıyorlar. Hususan ihtilale sebebiyet veren vaziyetler, bütün bütün zulmü dağıtır, genişletir. Cihad, dinî de olsa, kafirlerin çoluk-çocuklarının vaziyetleri aynıdır. Ganimet olabilir; Müslümanlar, onları kendi mülküne dahil edebilir. Fakat İslam dairesinde birisi dinsiz olsa, çoluk çocuğuna hiçbir cihetle temellük edilmez; hukukuna müdahale edilmez. Çünkü o masumlar, İslâmiyet rabitasıyla dinsiz pederine değil, belki İslâmiyetle ve cemaat-ı İslamiye ile bağlıdır. Fakat, kafirin çocukları, gerçi ehl-i necattırlar; fakat hukukta, hayatta pederlerine tabi ve alakadar olmasından, cihad darbesinde o masumlar memlûk ve esir olabilirler. (Emirdağ Lahikası-I, s. 38).

Bu ayet **لَا يَضُرُّكُمْ مَن ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ** -Siz doğru yolda olduğunça, sapmış olanlar size zarar veremez. (Maide Süresi:105)- ve usûl-ü İslâmiyetin

ehemmiyetli bir düsturu olan **الرَّاضِي بِالضَّرْرِ لَا يَنْظُرُ لَهُ** yani "Başkasının dalaleti sizin hidayetinize zarar etmez; sizler, lüzumsuz onların dalaletleriyle meşgul olmayasınız" düsturun manası, "Zarara kendi razı olanın lehinde bakılmaz. Ona şefkat edip acınmaz." Madem bu ayet ve bu düstur; bizi, zarara bilerek razı olanlara acımdan men ediyor; biz de bütün kuvvetimiz ve merakımızla, vaktimizi kudsî vazifeye hasretmeliyiz. Onun haricindekileri malayani bilip, vaktimizi zayi etmemeliyiz. Çünkü elimizde nur var; topuz yoktur. Biz tecavüz edemeyiz. Bize tecavüz edilse, nur gösteririz. Vaziyetimiz bir nevi nûranî müdafaadır. (Emirdağ Lahikası-I, s. 42).

Hem îman ve hakikat noktasında, bu çeşit merakların büyük zararları var. Çünkü gaflet verecek ve dünyaya boğduracak ve hakikî vazife-i insaniyeti ve ahireti unutturacak olan en geniş daire ise siyaset dairesidir. Hususan böyle umumî ve mücadele suretindeki hadiseler, kalbi de boğuyor. Güneş gibi bir îman lâzım ki; her şeyde, her vaziyette, her bir harekette kader-i İlahî ve kudret-i Rabbaniyenin izini, eserini görsün, ta o zulm-ü zulmette kalb boğulmasın, îman sönmesin, akıl tabiat ve tesadüfe saplanmasın. Hatta ehl-i hakikat, hakikat ve marifetullahı bulmak için kesret dairelerini unutmaya çalışıyorlar, ta kalb dağılmasın ve lüzumlu ve kıymetli şeye sarf etmek lazım gelen merakı; zevki, şevki, lüzumsuz fani şeylerde telef olmasın. Hatta bu ehemmiyetli sırdandır ki, din düsturlarının bir hadimi olmak cihetinde güneş gibi imanlar taşıyan bir kısım Sahabeler ve onlara benzeyen mücahidînden, Selef-i Salihînden başka; siyasetçi, ekserce tam müttakî dindar olamaz. Tam ve hakikî dindar müttakî olanlar, siyasetçi olmazlar. Yani, maksad-ı aslî siyasetini yapanlarda din, ikinci derecede kalır; tebeî hükmüne geçer. Hakikî dindar ise, bütün kainatın en büyük gayesi ubudiyet-i insaniyedir, diye siyasete aşk-ı merak ile değil, ikinci üçüncü mertebede onu dine ve hakikata alet etmeye -eğer mümkünse- çalışabilir. Yoksa, bakî elmasları kırılacak adı şişelere alet yapar.

Elhasıl: Nasıl ki sarhoşluk, hakikî vazifelerden gelen elemeleri ve ihtiyaçları sarhoşlukla muvakkaten unuttuğu cihetle menhus ve kısa bir zevk verir. Öyle de, böyle fani boğuşmaları ve hadiseleri merakla takib etmek, bir nevi sarhoşluktur ki; hakikî vazifelerden gelen ihtiyaç ve yapmamaktan gelen teellümatı muvakkaten unuttuğu için, menhus bir zevk verir veya tehlikeli bir yeise düşüp, **لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ** -Allah'ın rahmetinden ümidinizi kesmeyiniz. (Zümer Süresi: 53)-

ayetindeki emr-i İlahîye muhalefet eder, tokada müstehak olur. Veya **وَلَا تَرْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُم** -Zulmedenlere en küçük bir meyil göstermeyin; yoksa Cehennem ateşi size dokunur. (Hüd Süresi: 113)- olan şiddetli tehdid-i İlahî tokadına mazhar olur; zalimlerin zulümlerine hasbî olarak manen iştirak eder; bilistihkak cezasını da dünyada, ahirette çeker. (Emirdağ Lahikası-I, s. 52-53).

İkinci Sualiniz: Şeytanların halkı ve icadı ne içindir? Cenâb-ı Hak şeytanı ve şerleri halk etmiş; hikmeti nedir? Şerrin halkı şerdir, kabîhin halkı kabîhtir.

Elcevap: Hâşâ, halk-ı şer şer değil, belki kesb-i şer şerdir. Çünkü, halk ve icad bütün netâice bakar. Kesb, hususî bir mübaşeret olduğu için, hususî netâice bakar. Meselâ, yağmurun gelmesinin binlerle neticeleri var; bütünü de güzeldir. Sû-i ihtiyarıyla bazıları yağmurdan zarar görse, "Yağmurun icadı rahmet degildir" diyemez, "Yağmurun halkı şerdir" diye hükmedemez. Belki sû-i ihtiyarıyla ve kesbiyle onun hakkında şer oldu. Hem ateşin halkında çok faydalar var; bütünü de hayırdır. Fakat bazıları, sû-i kesbiyle, sû-i istimaliyle ateşten zarar görse, "Ateşin halkı şerdir" diyemez. Çünkü, ateş yalnız onu yakmak için yaratılmamış. Belki o, kendi sû-i ihtiyarıyla, yemeğini pişiren ateşe elini soktu ve o hizmetkârını kendine düşman etti.

Elhasıl: Hayr-ı kesir için şerr-i kalil kabul edilir. Eğer şerr-i kalil olmamak için, hayr-ı kesiri intaç eden bir şer terk edilse, o vakit şerr-i kesir irtikâp edilmiş olur. Meselâ, cihada asker sevk etmekte, elbette bazı cüz'î ve maddî ve bedenî zarar ve şer olur. Fakat o cihadda hayr-ı kesir var ki, İslâm, küffârın istilâsından kurtulur. Eğer o şerr-i kalil için cihad terk edilse, o vakit hayr-ı kesir gittikten sonra, şerr-i kesir gelir. O ayn-ı zulümdür. Hem meselâ, kangren olmuş ve kesilmesi lâzım gelen bir parmağın kesilmesi hayırdır, iyidir. Halbuki zâhiren bir şerdir. Parmak kesilmezse el kesilir, şerr-i kesir olur.

İşte, kâinattaki şerlerin, zararların, beliyyelerin ve şeytanların ve muzırların halk ve icadları şer ve çirkin değildir; çünkü çok netâice-i mühimme için halk olunmuşlardır. Meselâ, melâikelere şeytanlar musallat olmadıkları için, terakkiyatları yoktur; makamları sâbittir, tebeddül etmez. Kezâ, hayvânâtın dahi, şeytanlar musallat olmadıkları için, mertebeleri sabittir, nâkıstır. Âlem-i insaniyette ise, merâtib-i terakkiyat ve tedenniyat, nihaysizdir; Nemrutlardan, Firavunlardan tut, tâ siddîkîn-i evliya ve enbiyaya kadar gayet uzun bir mesafe-i terakki var.

Zülcelâl göz, kulak, lisan gibi duygularla murassâ, gayet san'atkârâne bir vücudu sana giydirmiş. Mütenevvi esmâsının nakışlarını göstermek için seni hasta eder, müptelâ eder, aç eder, tok eder, susuz eder, bu gibi ahvalde yuvarlatır.

Mahiyet-i hayatiyeyi kuvvetleştirmek ve cilve-i esmâsını göstermek için, seni böyle çok tavırlarda gezdiriyor. Sen eğer desen, "Beni niçin bu mesâibe müptelâ ediyorsun?" Temsilde işaret edildiği gibi, yüz hikmet seni susturacak.

Zaten sükûn ve sükûnet, atâlet, yeknesaklık, tevakkuf, bir nevi ademdir, zarardır. Hareket ve tebeddül vücuttur, hayırdır. Hayat, harekâtla kemâlâtını bulur, beliyyat vasıtasıyla terakki eder. Hayat, cilve-i esmâ ile muhtelif harekâta mazhar olur, tasaffî eder, kuvvet bulur, inkişaf eder, inbisat eder, kendi mukadderâtını yazmasına müteharrik bir kalem olur, vazifesini ifa eder, ücret-i uhreviyeye kesb-i istihkak eder.

İşte, münakaşanızın içindeki üç sualinizin muhtasar cevapları bu kadardır. İzahları otuz üç adet Sözlerdedir. (<http://www.risaleinurenstitusu.org/kulliyat/mektubat/on-ikinci-mektub/47>).

Sual: Cenab-ı Hak Ganiyy-i Mutlaktır. Alemde bu kadar dalaletleri ve pek çirkin fena şeylerin yaratılışında ne hikmet vardır?

Cevap: Kainatta maksud-u bizzat ve külli ve şumullü olarak yaratılan, ancak kemaller, hayırlar, hüsünlerdir. Şerler, kubuhlar, noksanlar ise hüsünlerin, hayırların, kemallerin arasında görülmeyecek kadar dağınık ve cüz'iyet kabilinden tebei olarak yaratılmışlardır ki, hayırların, hüsünlerin, kemallerin mertebelerini, nevilerini, kısımlarını göstermeye vesile olsunlar ve hakaik-i nisbiyenin vücuduna veya zuhuruna bir mukaddeme ve bir vahid-i kıyasi olsunlar.

Sual: Hakaik-i nisbiyenin ne kıymeti var ki, onun için şerler istihsan edilecek?

Cevap: Hakaik-i nisbiye denilen şeyler, kainatın ezvası arasında bulunan rabitalardır. Ve kainattaki nizam, ancak hakaik-i nisbiyeden doğmuştur. Ve hakaik-i nisbiyeden kainatın envainine bir vücut-u vahid in'ikas etmiştir. Hakaik-i nisbiye, büyük bir ölçüde hakaik-i hakikiyeden çoktur. Hatta bir zatın hakaik-i hakikiyesi yedi ise, hakaik-i nisbiyesi yedi yüzdür. Binaenaleyh, kubuh ve şerde şer varsa da kalildir. Malumdur ki, şerr-i kalil için hayr-ı kesir terk edilmez. Terk edilirse, şerr-i kesir olur; zekat ve cihadda olduğu gibi. (<http://www.risaleinurenstitusu.org/kulliyat/isaratul-icaz/besmele-ve-fatih-surelerinin-tefsiri/33>)

İkinci Vecih:

Meselâ nasıl ki denilsin: "Bu devlet ve saltanat hangi şey üzerinde duruyor?"

Cevabında: **عَلَى السَّيْفِ وَالْقَلَمِ** denilir. Yani "Asker kılıncının şecaatine, kuvvetine ve memur kaleminin dirayetine ve adaletine istinad eder." (Lem'alar, s. 92).

İncil'de, İsa'dan sonra gelen ve İncil'in birkaç âyetinde "Âlem Reisi" ünvanıyla müjde verdiği Nebinin tarifine dair:

مَعَهُ قَضِيبٌ مِنْ حَدِيدٍ يُقَاتِلُ بِهِ وَأُمَّتُهُ كَذَلِكَ "Onun demirden bir asâsı, yani kılıcı olacak ve onunla savaşıyor. Ümmeti de onun gibi olacak." Nebhânî, Hüccetü'llah ale'l-Âlemîn, 99, 114.

İşte şu âyet gösteriyor ki: "Sahib-üs seyf ve cihada memur bir peygamber gelecektir." Kadîb-i Hadîd, kılıç demektir. Hem ümmeti de onun gibi sahib-üs seyf, yani cihada memur olacağını, Sure-i Feth'in âhîrinde

**وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْحِيلِ كَذَرَعٍ أَخْرَجَ شَطْئَهُ فَآذَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَىٰ
عَلَىٰ سُوْقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ** "Onların İncil'deki vasıfları da şöyledir: Filizini çıkarmış, sonra git gide kuvvet bulmuş, kalınlaşmış ve gövdesi üzerinde yükselmiş bir ekine benzerler ki, ekincilerin pek hoşuna gider. Allah'ın onları böylece çoğaltıp kuvvetlendirmesi, kâfirleri öfkeye boğmak içindir." Fetih Sûresi, 48:29 âyeti, İncil'in şu âyeti gibi, başka âyetlerine işaret edip, Muhammed Aleyhissalâtü Vesselâm sahib-üs seyf ve cihada memur olduğunu İncil ile beraber ilân ediyor.

Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm demiş:

إِسْمِي فِي الْقُرْآنِ مُحَمَّدٌ وَفِي الْإِنْحِيلِ أَحْمَدٌ وَفِي التَّوْرَةِ أَحِيدٌ "Benim ismim Kur'an'da Muhammed, İncil'de Ahmed, Tevrat'ta Ühîd'dir." Nebhânî, Hüccetü'llah ale'l-Âlemîn, 108, 112; Halebî, es-Sîretü'l-Halebiye, 1:353; el-Envârü'l-Muhammediyye mine'l-Mevâhibü'l-Ledünniyye, s. 143 (İbn-i Abbas'dan r.a rivayet olunmuştur). buyurmuştur. Hem İncil'de, Esmâ-i Nebevîden "Sahib-ül Kadîbi ve-l Herave" yani "seyf ve asâ sahibi." Evet sahib-üs seyf enbiyalar içinde en büyüğü; ümmetiyle cihada memur, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'dır. Yine İncil'de "Sahib-üt Tâc"dır. Evet "Sahib-üt Tâc" ünvanı, Resul-i Ekrem Aleyhissalâtü Vesselâm'a mahsustur. Tâc, amame yani sarık demektir. Eski zamanda

milletler içinde, milletçe umumiyet itibarıyla sarık ve agel saran, Kavm-i Arabdır. İncil'de "Sahib-üt Tâc", kat'î olarak "Resul-i Ekrem" (Aleyhissalâtu Vesselâm) demektir. (RN-Mektubat/170)

YEDİNCİSİ:

وَمَنْهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْئَهُ فَازْرَهُ فَاسْتَعْلَظَ
فَاسْتَوَىٰ عَلَىٰ سُوْقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ

İncil'deki vasıfları ise şöyledir: Onlar filizini çıkarmış, sonra git gide kuvvet bulmuş, kalınlaşmış ve gövdesi üzerinde yükselmiş bir ekine benzer ki, ekincilerin pek hoşuna gider. Allah'ın onları böylece çoğaltıp kuvvetlendirmesi, kâfirleri öfkeye boğmak içindir. (Fetih Suresi, 29) fıkrası,

iki cihetle ihbar-ı gaybîdir.

Birincisi:

Nebiy-i Ümmi'ye nisbeten gayb hükmünde olan, İncil'in Sahabeler hakkındaki ihbarını ihbardır. Evet İncil'de, âhırzamanda gelecek Peygamber'in (A.S.M.) vafında

مَعَهُ قَضِيبٌ مِّنْ حَدِيدٍ وَأُمَّتُهُ كَذَلِكَ

-İncilden bir ayet- gibi âyetler var. Yani: Hazret-i İsa (A.S.) gibi kılınçsız değil, belki sahib-üs seyf bir peygamber gelecek, cihada memur olacak ve onun sahabeleri dahi, kılınçlı ve cihada memur olacaklardır. O kadîb-i hadîd sahibi, reis-i âlem olacak. Çünkü İncil'in bir yerinde der: "Ben gidiyorum, tâ âlemin reisi gelsin." Yani: Âlemin Reisi geliyor. Demek oluyor ki; İncil'in bu iki fıkrasından anlaşılıyor ki: Sahabeler, çendan mebdede az ve zaîf görünecekler. Fakat çekirdekler gibi neşvünema bularak yükselip kalınlaşıp kuvvetleşerek, küffarın gayzlarını onlara yutkundurup boğduracak vakitte, kılınçlarıyla nev'-i beşeri kendilerine müsahhar edip, reisleri olan Peygamber'in (A.S.M.) ise, âleme reis olduğunu isbat edecekler. Aynen şu Sure-i Feth'in âyetinin mealini ifade ediyor. (RN-Lem'alar/32)

SONUÇ

Hayatı yaşanmaz hale getiren, zulümlerin, haksızlıkların, sömürünün, sefahatin, zilletin sebebi olan dinsiz felsefeye ve istibdada karşı, hakkın - adaletin sağlanarak, tam bir hürriyet ve emniyet ortamının tesis edilmesi, ancak Allah'ı tanımak ve tanıtmak, iman esaslarını talim, ahirete hesap gününe iman, hakla batılı birbirinden ayıran Kur'an hakikatlerinin talimi ile olur ki, bu da cihadın en önemli manası ve gereğidir. Kur'an-ı azimüşşanın eşsiz tefsiri Risale-i Nur eserleri, bu vazifeyi en güzel şekilde yapmanın yolunu ve yöntemini, O'nun müellifi Bediüzzaman Hazretleri ve talebeleri tarafından bizzat yaşanarak fiilen göstermiştir.

Terör olarak ifade edilen; millete, masum insanlara karşı yapılan saldırıların, meşru müdafaa hakkına dayanarak, meşru siyasî iktidar tarafından hukuka ve usulüne uygun olarak karar alınmak suretiyle, askeri güç kullanarak İslâm ve hukuk prensipleri çerçevesinde masumlara zarar vermeden bertaraf edilmesi, etkisiz hale getirilmesi meşru ve gereklidir.